

PRIMJENA BODOVNOG SUSTAVA SLERPI KAO KLASIFIKACIJSKOG KRITERIJA ZA SUSTAVNI ERITEMSKI LUPUS I NJEGOVA PREDIKTIVNA VRIJEDNOST ZA PREPOZNAVANJE BOLESTI

APPLICATION OF THE SLERPI SCORING SYSTEM AS CLASSIFICATION CRITERIA FOR SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS AND ITS PREDICTIVE VALUE FOR DISEASE RECOGNITION

Lucija Totić¹, Marija Bakula¹, Ivana Ježić Vukičević¹, Miroslav Mayer¹, Branimir Anić¹, Ivan Padjen¹

1Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju, Referentni centar Ministarstva zdravstva za sistemski eritemski lupus i srodne bolesti, Klinika za unutarnje bolesti, KBC Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet

Uvod: Sustavni eritemski lupus (SLE) je kronična, multisistemska, autoimunosna bolest s heterogenom kliničkom slikom što uz nepostojanje dijagnostičkih kriterija može otežati rano prepoznavanje bolesti. SLERPI (engl. Systemic Lupus Erythematosus Risk Probability Index) je bodovni sustav izrađen pomoću strojnog učenja za pomoć pri dijagnozi SLE-a. Cilj rada ispitati je performanse SLERPI-a kao klasifikacijskog kriterija i prediktivnog indeksa za rano prepoznavanje bolesti.

Ispitanici i metode: U presječno istraživanje uključeno je 54 bolesnika sa SLE-om i 54 bolesnika s drugim upalnim reumatskim bolestima, svi s pozitivnim nalazom antinuklearnih protutijela (ANA). Analizirani su podaci iz medicinske dokumentacije prikupljeni u dvije vremenske točke – pri prvom pregledu i kumulativno. Analizirane su performanse SLERPI-a i kriterija ACR/EULAR-a iz 2019. godine u obje vremenske točke te performanse SLERPI-a ovisno o izboru granične (engl. cut-off) vrijednosti pozitiviteta.

Rezultati: Bolesnici sa SLE-om bili su mlađi u odnosu na kontrole (medijan 43,4 godine, IQR 34,7-52,1 vs. 54,8, IQR 38,4-66,6)($p=0,013$). Nije bilo značajne razlike u distribuciji po spolu (žene: SLE 92,6% vs. kontrole 81,5%) ($p=0,150$). SLERPI je u obje vremenske točke pokazao usporedive performanse s kriterijima ACR/EULAR-a uz nešto veću osjetljivost (prvi pregled 85,2% vs. 79,6%; kumulativno 98,1% vs. 96,3%) i nižu specifičnost (prvi pregled 68,5% vs. 70,4%; kumulativno 53,7% vs. 55,6%). Analiza je pokazala numerički veću površinu ispod ROC krivulje za SLERPI u obje vremenske točke u odnosu na kriterije ACR/EULAR-a: SLERPI kumulativno 0,944 vs. ACR/EULAR kumulativno 0,931; SLERPI pri prvom pregledu 0,899 vs. ACR/EULAR pri prvom pregledu 0,783. Povišenjem granične vrijednosti pozitiviteta (sa >7 na $>7,5$ ili >8), poboljšane su performanse SLERPI-a (Youdenov indeks 0,704 za graničnu vrijednost >8 i $>8,5$; Youdenov indeks 0,722 za graničnu vrijednost $>8,5$).

Zaključak: SLERPI pokazuje vrlo dobre dijagnostičke performanse, osobito pri prvom pregledu, uz nešto viši iznos osjetljivosti i niži iznos specifičnosti u odnosu na kriterije ACR/EULAR-a. Može predstavljati korisno pomoćno sredstvo u ranoj identifikaciji SLE-a, posebice u ANA-pozitivnih bolesnika, kod kojih se za veću učinkovitost distinkcije može razmotriti viša granična vrijednost pozitiviteta SLERPI-a.

Ključne riječi: sustavni eritemski lupus, klasifikacijski kriteriji, dijagnoza

E-pošta glavnog autora: ivan_padjen@yahoo.ca

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa